

[REDACTED]

Nr. 16.126/W/P/D

Betreft: Territoriale eenheden van de Rijkswacht in Duits taalgebied.

Mijnheer de Voorzitter,

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht heeft op aanvraag van de h. W. WEHR., het Duitstalig lid, tijdens haar zittingen van 21 januari en 18 oktober 1984, een onderzoek gewijd aan een nota van de Executieve van de Duitse Gemeenschap betreffende de problemen die rijzen voor de leden van de territoriale eenheden van de Rijkswacht. Ik deel U hierbij haar besluiten mee.

Een toekomstig rijkswachter legt een toelatings-examen af in het Duits, wordt in het Duits opgeleid en legt, nog steeds in het Duits, zijn eindexamen af. Dit gebeurt te Luik-Vottem (Frans taalgebied). De Executieve stelt zich vragen nopens de schikkingen die door de Generale Staf van de Rijkswacht werden getroffen:

.../...

- 1) Strookt het met de taalwetgeving dat een Duitstalig personeelslid dat naar een Duitstalige eenheid wenst overgeplaatst te worden, een examen over de elementaire kennis van het Frans moet afleggen en ervoor moet slagen, teneinde als "tweetalige" benoemd te worden.

De Executieve merkt op dat hij, ingeval hij niet slaagt voor dat examen, verplicht bij de mobiele groep Luik-Vottem moet blijven en zijn dienst in die stad en in het Frans moet verrichten.

- 2) Die examens, welke louter formeel worden van zodra de eenheden dringend behoefte hebben aan personeel, worden opgelegd terwijl eentalige personeelsleden die, op eigen initiatief avondlessen Frans hebben gevolgd, hun overigens officieel erkend diploma al zijn waarde zien verliezen en zichzelf niet als "tweetalige" worden erkend.
- 3) Bij mutatieaanvragen naar een Duitstalige eenheid worden sommige andere personeelsleden die bij de Rijkswacht gekomen zijn vóór die taalreglementering van kracht werd, terzijde geschoven in het voordeel van als "tweetalig" aangeschreven ambtenaren. Dienstanciënniteit blijkt geen rol te spelen.
- 4) Voor de officiersloopbaan moeten Duitstalige adjuncten die de graad van onderluitenant via promotie zoeken te behalen, ondanks hun tweetaligheid (Duits-Frans) een examen afleggen. Dit geldt niet voor de officieren van beide andere taalgroepen die alleen hun kennis van de twee voornaamste landstalen (Nederlands en Frans) moeten bewijzen.

.../...

De V.C.T. heeft zich in haar advies 13.139 van 12 november 1981 (dat verwees naar advies 11.087/I/P van 9/10/80) uitvoerig ingelaten met de taalverplichtingen van de personeelsleden der territoriale Rijkswachteenheden. Met dien verstande dat haar bevoegdheid zich slechts uitstrekt tot de akten van administratieve aard en tot die welke normaliter ten deel vallen aan de kwestieuze eenheid, heeft de V.C.T. geoordeeld dat de verplichtingen die de Rijkswachtbrigades - districten hebben ten opzichte van de particulieren (verplichtingen die overigens ook ten deel vallen aan de leden ervan), vastgesteld worden door de bepalingen van de S.W.T. die erop van toepassing zijn doordat ze plaatselijke of gewestelijke diensten zijn en dus niet op grond van de artikelen 15, § 3 of 38, § 3 (georganiseerde diensten...). Voor de brigades waarvan de werkring gemeenten van het Duitse taalgebied betreft, gaat het om:

- de plaatselijke diensten voor de brigades van Kelmis, Büllingen, Amelbeek, Eupen en Raeren;
- de gewestelijke dienst als bedoeld bij artikel 34, § 1 b voor de brigades van Sankt Vith;
- de gewestelijke diensten in de zin van artikel 36, § 2 met zetel in Duits taalgebied voor de brigades van Lontzen en Butgenbach.

Die onderscheiden diensten waar het personeel de taal van het gebied, in casu het Duits, moet kennen (in de zin van artikel 7 van het koninklijk besluit van 30/11/66) moeten derwijze georganiseerd zijn dat het publiek er zonder enige moeite te woord kan worden gestaan in het Duits of in het Frans (artikel 15, § 3 en 38, § 3). Het kennispeil van de tweede taal moet elementair zijn voor het personeel van het niveau van onder-officier van de Rijkswacht (artikelen 9 en 15 van het K.B. nr. IX van 30/11/66).

.../...

Het is rechtspraak dat een dienst die verplichting nakomt van zodra de bevoegde overheid, op eigen verantwoordelijkheid en gelet op de dienstonoedwendigheden, zorgt dat een of meerdere beambten de tweede taal, d.i. het Frans, kennen. De Commissie heeft echter aangenomen dat het "niet strijdig was met de S.W.T." dat een elementaire kennis van de tweede taal werd gevegd, van alle personeelsleden die een functie bekleden waarvan de titularis omgang heeft met het publiek. (cfr. advies 13.020 van 19 mei 1983 i.v.m. de R.T.T. in Duits taalgebied).

In die zin is de eis van de Rijkswacht dus "niet strijdig" met de S.W.T. met dien verstande dat deze eis slechts de leden geldt die deel uitmaken van de territoriale eenheden, vanwege de individuele kontakten die ze, per definitie, hebben met het publiek. Het geval is van de rijkswachters die bij de mobiele groep van Vottem zijn gebleven stelt zich daarbij anders, gezien de verschillende geaardheid van de taken van deze eenheid.

De V.C.T. merkt evenwel op dat zij, in haar voornoemd advies nr. 13.139 geoordeeld heeft dat "de eventuele taalexamens door het enige bevoegde organisme, het Vast Wervingssekretariaat, moeten georganiseerd worden, naar luid van artikel 53 van de S.W.T., teneinde getuigschriften af te leveren met het oog op het bewijzen van de door de wet van 2 augustus 1963 vereiste taalkennis.

x

x

x

Wat de tweede vraag betreft, stipt de V.C.T. aan dat de onderwijstaal het basiscriterium is dat de S.W.T. vooropstellen om de kennis van de taal te bepalen, maar dat het hiet gaat om avondleergangen en dat de S.W.T. die niet als studies in de volle zin van het woord beschouwt (cfr. 4331 van 24/3/77).

.../...

Het probleem dat vraag 3 te berde brengt is het gevolg van het standpunt dat de Rijkswacht inneemt. Het komt de V.C.T. niet toe uit te maken of dat standpunt negatieve gevolgen heeft op de statutaire rechten van het personeel.

x x x

Wat vraag 4 betreft, gaat het om de toepassing van de uitdrukkelijke bepalingen van de wet van 30 juli 1938 op het gebruik van de talen bij het leger. De wet van 13 november 1974 tot wijziging van de vroegere bepalingen met het oog op een ruimere erkenning van de Duitse taal, heeft deze evenwel niet gelijk geschakeld met de twee andere landstalen. De V.C.T. kan zich hier niet over uitspreken. Men zal opmerken dat de toepassing van art. 43, § 4, 4e lid der S.W.T. een gelijkaardige handicap oplevert voor de ambtenaren van de centrale diensten die in Duits taalgebied zijn gevestigd en hun ingangsexamen in het Duits hebben afgelegd. Bovendien het Duits, moeten zij hun kennis van het Frans of het Nederlands bewijzen (in de zin van art. 7 van het K.B. nr. IX van 30/11/66).

Van dit advies zal een kopie naar de heer Minister van Landsverdediging worden gezonden.

Hoogachtend,

DE VOORZITTER,

